Maa- ja metsätalousvaliokunta 25.2.2022
Asia: O 11/2022 vp Maatalouden kannattavuuskriisi

- maatalousneuvos Anna-Leena Miettinen
- neuvotteleva virkamies Pekka Sandholm
- neuvotteleva virkamies Vesa Kahilampi
- maatalousylitarkastaja Sanna Koivumäki
- erityisasiantuntija Pekka Pihamaa

Sopimukset ja elintarvikemarkkinalaki

- Uudistettu elintarvikemarkkinalaki voimassa marraskuusta 2021
  - Aikaista arvioida sen vaikutusta
  - Nykylaissa kielto käyttää kohtuutonta sopimusehtoa
  - Komission tarkastelu tulossa – kysely toimijoille
- Sopimuskautta tärkeämpää mahdollisuus aitoon hinnantarkistukseen
  - Pitkäaikainen sopimus luo myös vakautta
- Kauppatapalautakunnan suositus hinnantarkistusehdosta

https://kauppakamari.fi/palvelut/elintarvikeketjun-kauppatapalautakunta/annetut-suositukset/

- Valtuutetun vetämät neuvottelut osapuolten kesken käynnissä
  - Selvitys sopimussuhteista tarkoitus julkaista 3.3.

    https://www.ruokavirasto.fi/elintarvikemarkkinat/ajankohtaista/uutiset/2022/elintarvikeketjun-sopimussuhteet--selvitys-julkistetaan--ilmoittaudu-mukaan-tilaisuuteen/

Markkinainformaatio

- Ajantasainen markkinainformaatio tärkeää ketjun toimivuudelle
  - Hallitusohjelma*: 'Velvoitetaan päivittäistavaraliikkeet jakamaan elintarvikkeiden kulutustietoja kuluttajan tietosuoja turvaten'*
  - PTY julkistanut päivittäistavarakaupan myynnin tilastoja tuoteryhmätasolla
- Jatketaan keskusteluja tarkemman luokituksen käytöstä ja aikataulusta

(COICOP, Classification of Individual Consumption According to Purpose)

- Tilastolaki VM:n hallinnonalan laki
  - Keskustellaan tilastolain muuttamisesta
- Luke julkaisee markkinamarginaaleja tärkeimmistä kotieläintuotteista

https://www.luke.fi/avoin-tieto/maa-ja-elintarviketalous/markkinamarginaalit/

- Key figures on European food chain

https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-statistical-books/-/ks-fk-21-001

Tukiratkaisut

- Tukitasot ja aikataulut ovat jatkuneet vakaana
- Kannattavuuden heikkeneminen johtuu muutoksesta hintasuhteissa.
- Tulotukia ei ole ollut valmistelussa, tarvitaan apua markkinoilta.
- Valtiontakaus maksuvaikeuksissa oleville maatiloille
  - Haettavissa 7.2 – 31.3.2022
  - Voidaan myöntää luotonantajan myöntämälle luotolle maatalousyrityksen maksuvalmiuden parantamiseksi.
  - tuotantotoiminnalla on edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan
  - Maksuvalmiusongelmat tilapäisiä ulkoisista syistä johtuvia.
  - Luoton määrä enintään 62 500 ja takaus enintään 50 000 (80%)

MARKKINAKEHITYKSESTÄ

Yleisesti:

- Tuotantokustannukset nousseet nopeasti
  - Rehut, lannoitteet, energia
- Tuottajahintojen nousu selvästi hitaampaa
  - Jääty myös jälkeen EU-maiden hintakehityksestä
- Viljasato 2021 jäi Suomessa heikoksi
  - Viljanviljelijät eivät siten täysimääräisesti hyödy korkeista hinnoista
- Markkinoilla myös muita häiriöitä
  - Afrikkalainen sikarutto
  - Lintuinfluenssa
  - Ukrainan kriisi
    - viljamarkkina, energia, erityisesti maakaasu

Tuotantovälineiden hintakehitys kk

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi (2015=100) muuttujina Tiedot, Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin luokitus ja Kuukausi

	2021M04	2021M05	2021M06	2021M07	2021M08	2021M09	2021M10	2021M11	2021M12
Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin kuukausimuutos (2015=100)									
200000 MAATALOUDEN TUOTANTOTARVIKKEET JA PALVELUT (Panos 1)	-0,1	1,0	0,7	2,3	0,7	1,6	10,2	1,7	1,5
202000 ENERGIA, VOITELUAINEET	-3,4	1,6	2,2	3,1	-0,8	2,6	6,3	1,8	1,3
203000 LANNOITTEET JA MAANPARANNUSAINEET	0,5	0,0	0,8	9,0	1,9	4,2	44,9	4,3	0,0
204000 KASVINSUOJELUTUOTTEET JA TORJUNTA-AINEET	2,2	3,3	0,0	1,2	0,0	0,1	0,1	0,0	-1,1
206000 ELÄINTEN REHUT	0,1	2,1	0,5	0,4	1,7	1,6	4,8	1,7	5,1
206200 Rehuseokset	0,1	2,3	0,5	0,5	1,6	0,8	4,5	0,7	4,1

Tuotantovälineiden hintakehitys/vuosi

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi (2015=100) muuttujina Tiedot, Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin luokitus ja Kuukausi

	2021M04	2021M05	2021M06	2021M07	2021M08	2021M09	2021M10	2021M11	2021M12
Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin vuosimuutos (2015=100)									
200000 MAATALOUDEN TUOTANTOTARVIKKEET JA PALVELUT (Panos 1)	7,3	8,8	9,9	11,9	12,8	14,9	26,2	28,1	28,6
202000 ENERGIA, VOITELUAINEET	19,1	24,5	19,9	21,1	19,2	25,9	33,1	34,4	31,3
203000 LANNOITTEET JA MAANPARANNUSAINEET	12,6	14,1	26,2	37,8	40,3	44,4	106,5	114,5	112,8
204000 KASVINSUOJELUTUOTTEET JA TORJUNTA-AINEET	-1,5	1,7	1,7	2,9	2,9	3,0	3,1	3,6	4,3
206000 ELÄINTEN REHUT	7,8	8,8	9,5	9,9	12,7	14,4	19,4	21,3	25,1
206200 Rehuseokset	7,6	8,8	9,5	9,9	12,6	13,6	18,3	19,1	21,5

HISTORICAL EU PRICE SERIE of COW's RAW MILK in EURO/100 kg

Source : Regulation (EU) No 2017/1185 Article 12(a) - Annex II.4(a)

% EU (without UK) compared to previous month (*)	Portugal	Hungary	Slovakia	Spain	Estonia	Italy	Poland	Finland	France	Lihtuania	EU (with out UK)	Latvia	Germany	Austria	Greece	Denmark	Sweden	Netherlands	Belgium	Irleand	Malta	
- 1,5%	30,39	30,78	32,17	33,01	29,66	35,97	32,91	38,84	36,94	31,41	**34,87**	29,18	34,71	39,32	38,55	33,74	36,68	34,25	32,87	35,64	53,03	2021m01
+ 0,3%	29,97	30,93	31,96	32,82	29,92	36,07	33,00	38,98	36,48	31,97	**34,97**	29,64	34,66	39,04	38,67	34,29	36,77	35,00	32,87	37,20	51,46	2021m02
+ 0,6%	30,01	30,57	32,22	32,72	30,47	36,00	32,84	39,46	35,89	32,18	**35,17**	29,97	35,58	38,16	38,86	35,91	36,79	35,25	34,15	37,10	55,71	2021m03
+ 1,0%	30,01	30,98	32,24	32,62	31,08	36,00	33,10	38,64	36,49	31,92	**35,52**	30,53	35,96	38,12	38,76	37,25	38,13	36,00	35,27	36,61	55,58	2021m04
+ 0,6%	29,95	31,20	31,99	32,52	31,28	35,96	33,34	38,02	36,28	31,25	**35,72**	30,41	35,86	38,59	38,72	37,79	39,33	37,50	35,56	37,49	54,77	2021m05
+ 0,1%	29,89	31,16	31,82	32,23	31,04	35,96	33,22	37,27	36,64	30,12	**35,77**	30,41	35,98	38,21	38,74	37,52	39,23	38,00	35,11	37,39	56,35	2021m06
+ 0,6%	29,76	30,57	31,62	32,43	30,82	37,21	32,68	37,02	37,42	29,16	**35,99**	30,43	36,55	38,83	37,83	37,51	37,76	37,50	35,13	37,20	57,33	2021m07
+ 1,1%	29,87	31,11	31,81	32,82	31,00	37,25	33,39	37,83	38,12	30,97	**36,41**	30,92	36,55	39,16	38,92	36,44	38,75	37,75	35,73	39,23	57,45	2021m08
+ 2,4%	30,07	32,01	32,75	33,20	31,78	37,25	34,52	40,26	38,71	33,90	**37,29**	31,87	37,51	39,85	39,56	38,06	39,44	38,00	36,46	42,44	60,04	2021m09
+ 3,7%	31,49	32,28	33,57	34,27	32,71	37,33	36,10	40,60	39,41	37,47	**38,68**	33,15	39,28	41,08	40,75	39,52	40,96	39,50	38,64	46,52	62,76	2021m10
+ 3,8%	31,74	32,98	34,53	35,15	34,10	38,98	38,17	42,03	39,71	40,10	**40,16**	35,85	41,07	42,03	41,34	42,49	41,63	41,25	41,06	48,65	62,50	2021m11
+ 2,8%	31,89	33,94	35,47	35,34	35,78	39,50	40,18	41,91	39,93	42,85	**41,31**	39,71	42,31	44,11	42,99	43,70	43,20	43,72	45,58	48,46	62,26	2021m12
+ 1,2%	31,89	34,67	35,00	35,34	37,00	39,50	40,18	41,03	41,29	41,62	**41,79**	41,81	42,31	42,60	43,00	43,68	44,45	45,00	47,72	49,03	62,26	2022m01

Naudanlihan keskihinnan muutos 2020/2021

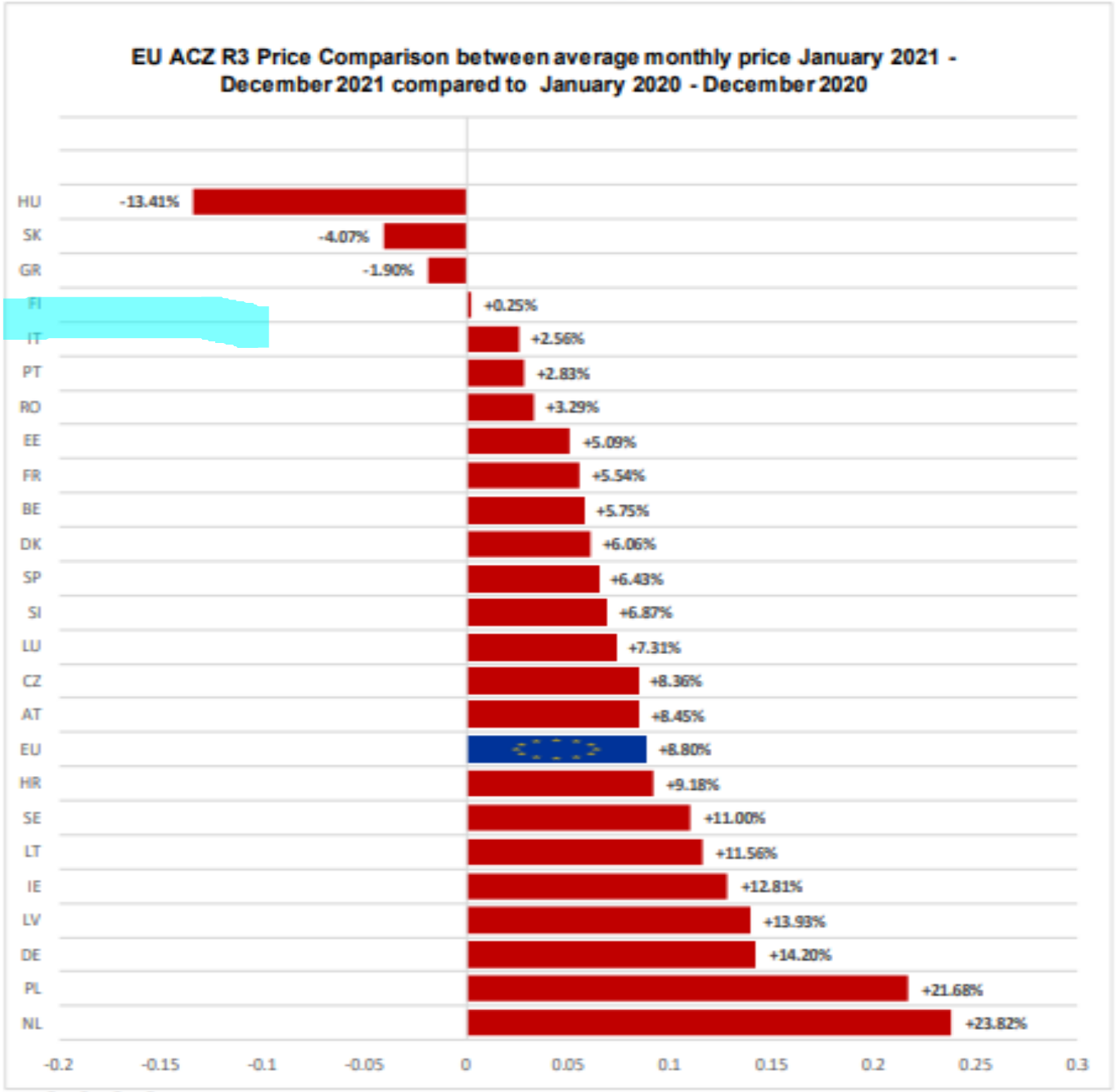

Naudanlihan hinta

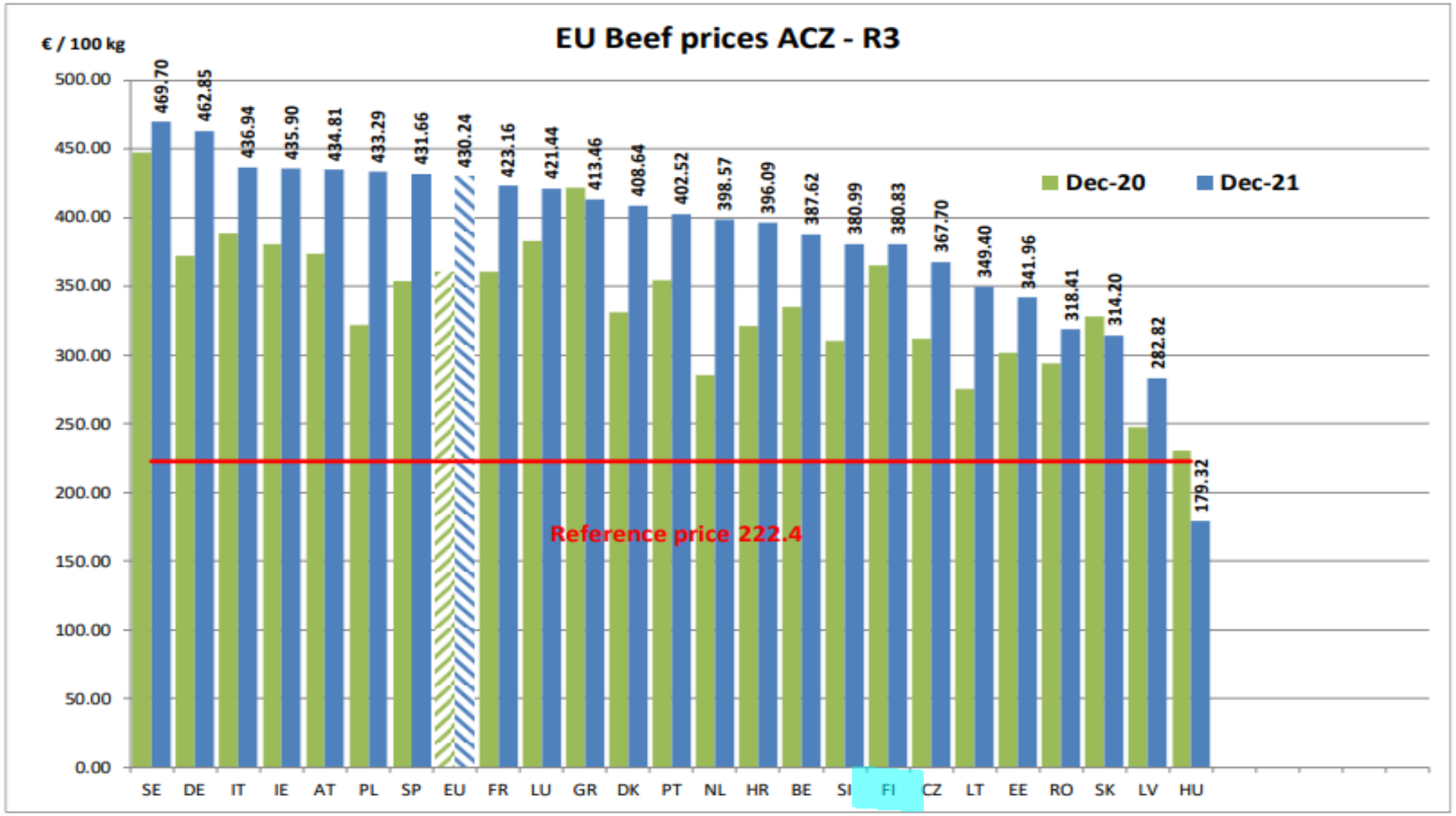

Sianlihan EU-hinnat

Classe E	Jan-2021	Jan-2022
SE	198.36	197.32
CY	126.14	184.70
BG	173.17	175.91
FI	160.02	172.92
EL	149.92	160.84
SI	139.45	152.55
AT	135.94	147.59
EE	138.50	142.57
IE	154.18	141.42
SK	122.60	140.53
RO	122.00	138.08
HR	126.39	137.87
FR	133.00	135.77
HU	125.09	135.58
CZ	126.76	132.75
ES	135.26	130.77
LT	122.47	130.02
PT	144.00	129.82
DE	124.23	129.59
DK	143.68	128.77
PL	113.06	127.63
LV	124.42	123.91
NL	115.31	112.59
BE	97.96	112.24
EU	**127.90**	**131.56**

Classe S	Jan-2021	Jan-2022
SE	201.43	199.41
FI	165.18	180.44
SI	153.65	166.99
EL	150.13	160.84
AT	147.34	158.79
HR	128.86	144.83
EE	142.40	143.43
FR	140.00	143.00
IE	154.72	142.97
SK	123.96	139.10
RO	120.02	138.27
HU	127.47	137.51
CZ	129.71	137.27
ES	141.27	135.65
DK	149.81	134.45
DE	127.14	131.98
PT	147.00	130.34
PL	115.35	129.78
LT	124.92	127.45
LV	121.46	123.38
BE	108.26	120.96
NL	116.44	113.73
EU	**133.71**	**134.34**

Kananmunien hinta ja hinnanmuutos

By 100 kg	By 100 kg		January	February	April	May	June	July	August	September	October	November	December	January	change -1 year
Irlande	Ireland	EUR	154,09	143,85	143,85	143,85	143,85	143,85	143,85	143,85	143,85	142,08	140,54	140,54	-8,8%
Finlande	Finland	EUR	150,06	150,34	151,75	148,15	147,88	148,01	149,81	148,00	149,21	149,45	150,32	149,83	-0,2%
Danemark	Denmark	EUR	168,04	168,09	168,08	168,10	186,35	168,07	168,08	168,10	168,02	168,07	168,10	168,00	-0,0%
Chypre	Cyprus	EUR	160,18	160,18	160,18	160,18	160,18	160,18	160,18	160,18	160,18	160,18	160,54	160,50	+0,2%
Romania	Romania	EUR	113,62	115,20	104,21	97,97	96,63	96,26	98,09	103,09	109,53	115,47	117,60	114,13	+0,4%
Estonie	Estonia	EUR	131,24	132,66	138,09	133,04	134,74	132,08	131,73	130,70	125,53	131,82	132,00	135,28	+3,1%
Suède	Sweden	EUR	175,10	176,72	194,16	197,18	197,90	195,25	195,24	195,28	200,86	198,93	172,12	184,64	+5,4%
Bulgaria	Bulgaria	EUR	108,16	104,98	103,53	86,75	85,29	93,85	102,66	121,86	120,76	122,02	131,16	115,38	+6,7%
Pays-Bas	Netherlands	EUR	123,68	131,25	131,33	121,42	123,37	119,23	117,39	128,17	133,13	134,83	137,13	133,43	+7,9%
Slovaquie	Slovakia	EUR	122,35	122,63	121,88	112,82	104,87	108,77	115,98	118,59	124,80	127,36	135,12	132,90	+8,6%
Autriche	Austria	EUR	187,29	190,11	190,65	187,59	189,86	190,52	191,08	198,96	198,39	201,33	202,98	205,04	+9,5%
Grèce	Greece	EUR	132,29	131,80	142,46	139,92	140,43	142,27	145,47	144,23	141,49	143,24	145,17	145,74	+10,2%
Malte	Malta	EUR	157,23	154,47	161,06	158,66	159,42	171,24	171,66	168,58	168,19	163,74	173,52	173,52	+10,4%
République t	Czechia	EUR	112,85	114,67	114,92	113,08	109,70	103,64	106,50	105,57	116,48	121,55	120,96	125,65	+11,3%
Lettonie	Latvia	EUR	115,86	117,62	124,89	120,94	114,59	114,49	112,25	119,02	129,20	129,33	126,39	129,02	+11,4%
Allemagne	Germany	EUR	106,57	120,75	115,71	104,99	105,83	99,48	99,79	115,45	117,94	119,05	126,47	119,59	+12,2%
Hongrie	Hungary	EUR	123,95	125,29	133,86	127,67	124,29	117,41	117,77	130,06	134,85	139,04	145,33	141,49	+14,2%
Croatie	Croatia	EUR	136,70	133,90	138,26	134,91	137,75	137,67	136,92	138,12	150,99	154,29	153,07	156,38	+14,4%
Italie	Italy	EUR	177,02	178,47	176,99	171,83	171,19	168,27	168,52	175,81	179,03	183,40	200,20	204,15	+15,3%
Lituanie	Lithuania	EUR	105,66	102,38	106,65	103,50	102,83	99,43	101,07	107,29	110,78	110,17	112,20	123,03	+16,4%
Portugal	Portugal	EUR	115,08	115,41	120,37	120,37	120,37	119,23	118,33	120,97	128,35	134,92	134,92	134,92	+17,2%
Slovenie	Slovenia	EUR	120,52	139,75	159,28	163,52	160,85	153,23	151,17	150,68	149,08	150,87	148,20	143,67	+19,2%
Pologne	Poland	EUR	123,66	131,74	145,69	140,28	140,30	132,57	134,88	152,35	152,78	148,85	157,41	153,92	+24,5%
Espagne	Spain	EUR	87,87	88,96	94,78	85,55	84,65	83,78	87,53	98,52	105,49	111,61	111,96	110,35	+25,6%
Belgique	Belgium	EUR	103,91	109,82	122,10	115,07	117,93	101,68	98,01	118,49	130,39	137,72	138,24	134,58	+29,5%
France	France	EUR	94,81	101,86	124,22	122,73	127,27	120,40	121,69	137,06	141,55	140,90	149,38	152,40	+60,7%

Broilerin hinta ja vuosimuutos

	Helmi 2021	Helmi 2022	
Member State	HINTA (€/100kg)		Muutos%
Italy	213	321	51 %
Hungary	142,7	184,9	30 %
Portugal	149	192,5	29 %
Poland	131,5	168,1	28 %
Romania	138,1	167,9	22 %
Estonia	148	178	20 %
Bulgaria	148,5	175,9	18 %
Lithuania	145,6	171,2	18 %
European Union	191,1	223,1	17 %
Germany	285	331	16 %
Austria	260,4	301,8	16 %
Belgium	178,2	206	16 %
Malta	208,3	240	15 %
Slovakia	186,5	211,1	13 %
Croatia	179	201,9	13 %
Greece	196	220,4	12 %
Czechia	171,1	189,9	11 %
Slovenia	235,5	257	9 %
Denmark	242,8	257,2	6 %
Spain	164,6	173,1	5 %
Sweden	275,2	289,2	5 %
Ireland	213,2	218,9	3 %
Finland	**308,7**	**316,6**	**3 %**
Cyprus	228,8	233,8	2 %
France	230	235	2 %
Netherlands	174	174	0 %
Latvia	181	177	-2 %

Sato- ja luomusato 2021

17.02.2022

Pääkohdat

Viljasato vuonna 2021 oli 2,6 miljardia kiloa eli 23 % edellisvuotta pienempi. Viljasato oli yhtä pieni viiimeksi vuonna 1992.

- Ohrasato, 1 032 milj. kg, väheni edellisvuodesta 25 %
- Kaurasato, 790 milj. kg, pieneni 34 %
- Vehnäsato, 678 milj. kg, oli saman verran kuin 2020
- Ruissato, 67 milj.kg, oli saman verran kuin 2020
- Rypsi- ja rapsisato, 41 milj. kg (+32 %) – lasku taittui
- Perunasato 559 milj.kg – pieneni 11 %
- Hernesato 43 milj. kg - pieneni 21 %

Vuoden 2021 luomuviljasato – 116 miljoonaa kiloa - on 26 % pienempi kuin vuonna 2020. Määrä on noin 4 % Suomen koko viljantuotannosta. Luomukauran osuus koko maan tuotannosta on 7 %. Luomurukiin osuus koko maan tuotannosta on 15 %.

VILJATASEARVIO 2021/2022, arvio 1.12.2021

	Vehnä	Ruis	Ohra	Kaura	Viljat Yhteensä	Maissi	Viljat ja Maissi
	1000. tn	1000. tn	1000. tn	1000. tn	1000. tn	1000. tn	1000. tn
Kokonaistarjonta							
Alkuvarasto 1.7.2021	**217**	**107**	**275**	**530**	**1 129**	**17**	**1 146**
* Maatilat	133	44	194	328	699		699
* teollisuus ja kauppa	84	63	81	202	430	17	430
Tuotanto 2021	**683**	**64**	**1 023**	**783**	**2 554**		**2 554**
Korjuuala (1000 ha)	213	18	389	316	935		
Ha-sato (kg/ha)	3 210	3 530	2 630	2 480	2 731		
Tuonti	**25**	**0**	**40**	**5**	**70**	**50**	**120**
Yhteensä	925	172	1 338	1 318	3 753	67	3 820
Kokonaiskysyntä							
Kotimaankäyttö	705	106	1 170	778	2 758	50	2 808
Siemeneksi	**54**	**4**	**133**	**75**	**266**		
Rehuksi yhteensä	**407**	**16**	**730**	**530**	**1 683**	**50**	**1 733**
* Teollisuudessa	207	8	180	230	625	50	675
* Maatiloilla	200	8	550	300	1 058		1 058
Teolliseen käyttöön	**20**	**3**	**299**	**8**	**330**		**330**
Ruoaksi	**223**	**83**	**6**	**160**	**471**		**471**
* Teollisuudessa	221	82	4	158	464		464
* Maatiloilla	2	1	2	2	7		7
nergiakäyttö/hävikki maatiloilla	1	0	2	5	8		8
Vienti	**12**	**0**	**20**	**295**	**327**	**0**	**327**
Yhteensä	**717**	**106**	**1 190**	**1 073**	**3 085**	**50**	**3 135**
varasto 1.7.2022	**209**	**66**	**148**	**245**	**668**	**17**	**685**
Varaston muutos -> 1.7.2022	**-8**	**-41**	**-127**	**-285**	**-461**	**0**	**-461**
* Maatilat	-8	-21	-92	-170	-291	0	-291
* teollisuus ja kauppa	0	-20	-35	-115	-170	0	-170
Ali-/ylijäämä	0	0	0	0	0	0	0

		2021/03	2021/04	2021/05	2021/06	2021/07	2021/08	2021/09	2021/10	2021/11	2021/12
Laatukorjattu hinta 4)	VEHNÄ YHTEENSÄ 2)	195,94	193,53	191,31	193,81	194,15	192,88	207,26	221,26	250,52	287,46
	Rehuvehnä	186,90	189,28	187,84	188,18	191,83	188,63	199,59	217,62	249,72	283,13
	OHRA YHTEENSÄ 3)	170,82	171,59	169,76	170,02	170,21	177,96	216,01	226,83	251,56	281,42
	Rehuohra	169,80	169,28	166,23	166,31	165,50	175,37	213,17	222,47	242,31	273,44
	KAURA YHTEENSÄ 5)	156,32	155,11	152,19	153,35	154,13	155,42	164,79	186,70	229,77	283,31
	Rehukaura	153,70	151,61	149,20	150,19	153,13	152,23	164,72	189,39	228,04	279,55
	RYPSI JA RAPSI	442,49	462,51	486,74	496,19	..	..	..	..	580,43	..

4) Viljelijöille tilitetty laatukorjattu hinta sisältäen kuljetuksen ensimmäiseen vastaanottopisteeseen. Luku sisältää laatulisät ja muut hintalisät. Luvusta on vähennetty laatuvähennykset, viljelijöiltä perityt välityspalkkiot ja muut maksut (esim. jaostopalkkiot). Alv 0 %.

		2021/20	2021/40	2021/50	2022/05
Matif (10)	Leipävehnä	213,75	269,25	276,00	261,25
	Rapsi	528,00	676,25	722,50	707,25
Varna (7)	Leipävehnä	199,41	219,86	..	250,54
Hampuri (6)	Leipävehnä	247,50	267,00	293,00	283,00
	Rehuohra	277,50	237,00	259,00	260,00
Naantali (6)	Leipävehnä	189,00	233,00	282,00	280,00
	Rehuohra	165,00	217,00	279,00	273,00
Seinäjoki (3)	Rehuohra	164,00	235,00	279,00	285,00
	Rehukaura	140,00	205,00	287,00	295,00
Nederland (8)	Rehuohra	258,00	253,00	277,00	270,00